

СИЛАБУС дисципліни (курсу)

«СОЦІОЛОГІЯ І СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ»

Ступінь освіти:	фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма:	«Професійна освіта (Цифрові технології)»
Галузь знань:	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність:	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація:	015.39 Цифрові технології

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1438>

Семестр:	Кількість	Мова викладання:
другий	кредитів:	державна (українська)
	5	

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП Моргун Владислав Володимирович

науковий ступінь;
вчене звання

Контактна інформація: Тел. +380961448495
e-mail. vlad.morgun9@gmail.com

Інформація про консультації (за потреби) очна/онлайн (Viber, Google Meet, Zoom) (за потреби)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни:	<i>Формування системи знань про основні поняття соціології, історію її становлення у світі та в Україні; усвідомлення сутності соціального життя та соціальної культури суспільства, опанування методики сучасного соціологічного аналізу суспільних відносин; засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивного навчання; розвиток уміння та бажання працювати в команді; стимулювання до самореалізації та вдосконалення професійної майстерності.</i>
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

Кількість модулів	2
Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	Українська мова, правознавство, історія України.
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	залік

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК 01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
СК 15	Здатність здійснювати виховну роботу, формувати світогляд щодо розвитку суспільства і природи, духовної та професійної культури, етики, політики здобувачів освіти.
СК 17	Здатність проводити профорієнтаційну роботу.
ПР 03	Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною та іноземною мовами.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
16	8	8	-	28	Змістовий модуль 1 Загальна теорія та історія соціології й соціальної інклюзії.	
2	2	-	-	2	Тема 1. . Соціологія і соціальна інклюзія як наука, її предмет і методи.	Знати: <i>провідні закономірності та основні напрями соціальної педагогіки.</i> Розуміти: <i>міждисциплінарний характер соціальної педагогіки.</i> Вміти: <i>пояснити основні поняття соціальної педагогіки: соціалізація, соціальне середовище, соціальне виховання, соціальна профілактика, соціальна адаптація,</i>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						<i>соціальна реабілітація.</i>
-	-	-	-	2	Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	Знати: <i>основні етапи становлення соціології як науки; внесок Огюста Конта та інших засновників соціології.</i> Розуміти: <i>передумови виділення соціології в окрему наукову дисципліну; значення наукового підходу для вивчення суспільства.</i> Вміти: <i>аналізувати процеси, які вплинули на формування соціології як науки; співвідносити теорії з історичним контекстом.</i>
-	-	-	-	2	Тема 3. Класична соціологія	Знати: <i>ключові ідеї основоположників класичної соціології (Е. Дюркгейм, М. Вебер, К. Маркс); основні теоретичні концепції класичної соціології.</i> Розуміти: <i>вплив класичних теорій на подальший розвиток соціологічної науки; значення їхніх ідей для розуміння сучасного суспільства.</i> Вміти: <i>пояснювати базові концепти класичної соціології (соціальний факт, класова боротьба, раціоналізація); застосовувати їх для аналізу сучасних соціальних процесів.</i>
2	2	-	-	2	Тема 4 Зародження соціологічної думки в Україні.	Знати: <i>роль соціального педагога у розв'язанні соціальних проблем суспільства.</i> Розуміти: <i>економічні причини загострення соціальних проблем в Україні.</i> Вміти: <i>пояснити актуальні питання розвитку соціальної педагогіки в Україні.</i>
-	-	-	-	2	Тема 5. Основні школи та концептуальні напрями сучасної західної соціології.	Знати: <i>головні школи сучасної соціології (функціоналізм, символічний інтеракціонізм, конфліктологія, феноменологічна соціологія, постмодернізм); ключових представників цих шкіл.</i> Розуміти: <i>різноманітність підходів до аналізу суспільства у сучасній соціології; роль міждисциплінарності в сучасних дослідженнях.</i> Вміти: <i>визначати основні характеристики соціологічних шкіл; критично оцінювати їхній внесок у розвиток науки.</i>
-	-	-	-	2	Тема 6. Основні етапи розвитку соціальної інклюзії.	Знати: <i>історію розвитку соціальної інклюзії; ключові концепції, що стосуються інклюзії у різних суспільствах.</i> Розуміти: <i>вплив суспільних трансформацій на розвиток ідеї інклюзії; значення інклюзії для забезпечення рівності та соціальної справедливості.</i>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						Вміти: <i>аналізувати етапи розвитку соціальної інклюзії; порівнювати підходи до інклюзії в різних країнах.</i>
2	2	-	-	2	Тема 7. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: генезис, понятійно-термінологічні визначення та основні принципи.	Знати: <i>становлення і розвиток соціальної освіти в США, Скандинавських країнах, Німеччині, Великобританії і Франції.</i> Розуміти: <i>соціально-економічні передумови розвитку соціально-педагогічної освіти за кордоном.</i> Вміти: <i>скласти порівняльну характеристику американської та європейської моделей соціально-педагогічної освіти.</i>
2	-	2	-	2	Тема 8. Інклюзія - стратегія міжнародного законодавства. Українське освітнє законодавство та нормативно-правові акти в галузі спеціальної та інклюзивної освіти.	Знати: <i>міжнародні документи, що регулюють питання інклюзії; українські закони та нормативні акти щодо інклюзивної освіти.</i> Розуміти: <i>значення інклюзії як стратегії для забезпечення прав людини; специфіку впровадження інклюзії в освітній сфері України.</i> Вміти: <i>орієнтуватися в законодавчих актах; оцінювати ефективність впровадження інклюзії в освітніх закладах.</i>
-	-	-	-	2	Тема 9. Соціологія другої половини ХХ ст.	Знати: <i>основні тенденції розвитку соціології після Другої світової війни; ключових представників (Т. Парсонс, Р. Мертон, Ю. Габермас) та їх внесок у науку.</i> Розуміти: <i>вплив соціальних змін (індустріалізація, глобалізація, розвиток масових медіа) на соціологічні дослідження; зростання значення емпіричних досліджень.</i> Вміти: <i>пояснювати розвиток основних соціологічних теорій другої половини ХХ ст.; аналізувати їхній вплив на сучасні наукові підходи.</i>
2	-	2	-	2	Тема 10. Суспільство як соціальна система.	Знати: <i>зміст провідних принципів соціально-педагогічної діяльності.</i> Розуміти: <i>значення особистісних якостей соціального педагога, що забезпечують його професійну придатність.</i> Вміти: <i>класифікувати форми соціально-педагогічної роботи.</i>
-	-	-	-	2	Тема 11. Психоаналітичні теорії.	Знати: <i>базові положення психоаналітичних теорій З. Фрейда, К. Юнга, Е. Еріксона та їхню роль у соціології.</i> Розуміти: <i>взаємозв'язок між психологією та соціологією; вплив несвідомих процесів на соціальну поведінку.</i> Вміти: <i>використовувати психоаналітичні</i>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						концепції для аналізу суспільних явищ, таких як колективна ідентичність, масова свідомість.
2	2	-	-	2	Тема 12. Соціальна структура та соціальна стратифікація.	Знати: основні елементи соціальної структури (класи, статуси, ролі); моделі соціальної стратифікації (кастова, класова, соціальні шари). Розуміти: механізми соціальної нерівності та їхній вплив на суспільство; значення соціальної мобільності. Вміти: аналізувати соціальну структуру конкретного суспільства; оцінювати рівень соціальної нерівності та її наслідки.
2	-	2	-	2	Тема 13. Особистість у системі соціальних зв'язків.	Знати: фахові вимоги до соціального педагога. Розуміти: посадові обов'язки фахівця соціальної роботи. Вміти: характеризувати компоненти професійно-етичної культури.
2	-	2	-	2	Тема 14. Труднощі процесу соціалізації осіб з особливими потребами.	Знати: сутність та індивідуальні особливості особистості соціального педагога. Розуміти: етапи професійного самовиховання майбутніх соціальних педагогів. Вміти: моделювати умови для формування індивідуального стилю діяльності соціального педагога.
24	2	12	-	52	Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії та основи соціальної інклюзії.	
-	-	-	-	2	Тема 15. Економічна соціологія.	Знати: основні концепції економічної соціології (М. Вебер, К. Поланьї); поняття економічної поведінки, ринкових структур та економічних інститутів. Розуміти: соціальні аспекти економічних процесів; роль культури, норм та цінностей у формуванні економічної поведінки. Вміти: застосовувати соціологічні підходи для аналізу економічних явищ, таких як споживання, праця, глобалізація економіки.
2	2	-	-	2	Тема 16. Соціологія культури.	Знати: зміст діяльності соціального педагога у структурі психологічної служби загальноосвітньої школи. Розуміти: роль рекреаційно-оздоровчої та освітньо-розвиваючої діяльності. Вміти: планувати масові, групові та індивідуальні форми роботи в дитячо-юнацьких закладах оздоровлення та відпочинку.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
-	-	-	-	2	Тема 17. Соціологія політики.	Знати: основні теоретичні підходи до вивчення політики (елітологія, теорія демократії, конфліктологія); функції політичних інститутів. Розуміти: взаємозв'язок між політикою та іншими сферами суспільного життя; вплив політичних ідеологій на суспільство. Вміти: аналізувати політичні процеси, виборчі кампанії, політичну поведінку громадян; оцінювати функціонування політичних інститутів.
2	-	2	-	2	Тема 18. Соціологія освіти.	Знати: гендерні ролі та проблеми соціалізації особистості. Розуміти: соціальні проблеми жінок в Україні. Вміти: планувати соціально-педагогічну роботу з реалізації гендерної рівності в суспільстві та запобігання торгівлі людьми.
-	-	-	-	2	Тема 19. Соціологія девіації та соціальний контроль.	Знати: поняття девіантної поведінки; основні теорії девіації (функціоналізм, теорія стигматизації, теорія аномії). Розуміти: механізми соціального контролю (формального і неформального); вплив соціальних норм на поведінку індивідів. Вміти: пояснювати причини та наслідки девіантної поведінки; аналізувати роль соціальних інститутів у регулюванні девіації.
2	-	2	-	2	Тема 20. Спеціальна освіта в Україні та модернізація освітньої галузі характеристика спеціальної освіти в Україні.	Знати: місце і роль сім'ї в соціалізації особистості. Розуміти: соціально-виховні функції сім'ї. Вміти: добирати форми і методи роботи соціального педагога з різними типами сімей.
-	-	-	-	2	Тема 21. Соціологія масових комунікацій.	Знати: основні теорії масових комунікацій (гіпотеза культивуації, теорія спіралі мовчання, медіаефекти); роль медіа у суспільстві. Розуміти: вплив масових комунікацій на суспільну свідомість, поведінку та культуру; проблеми інформаційної нерівності. Вміти: аналізувати функції медіа у сучасному суспільстві; оцінювати якість і вплив інформаційного контенту.
2	-	-	-	2	Тема 22. Соціологія громадської думки.	Знати: особливості роботи соціального педагога в школі. Розуміти: можливості упровадження досвіду соціально-педагогічної діяльності шкіл

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						зарубіжних країн у практику українських навчальних закладів. Вміти: добирати форми соціально-педагогічної діяльності в умовах позашкільних освітньо-виховних закладів.
-	-	-	-	2	Тема 23. Соціологія особистості.	Знати: основні концепції особистості у соціології (Дж. Мід, Е. Гоффман, Т. Парсонс); соціальні ролі та статуси особистості. Розуміти: механізми соціалізації; взаємодію між особистістю та соціальною структурою. Вміти: аналізувати поведінку особистості у соціальному контексті; виявляти вплив соціальних інститутів на формування особистості.
-	-	-	-	2	Тема 24. Соціологія праці та управління.	Знати: критерії оцінювання соціального розвитку молоді та провідні фактори її соціалізації. Розуміти: соціально-психологічні проблеми впливу сучасного масового мистецтва на молодь. Вміти: застосовувати у майбутній практичній діяльності критерії оцінювання соціального розвитку молоді.
-	-	-	-	2	Тема 25. Соціологія права.	Знати: основні соціологічні підходи до права (нормативний, конфліктний, інтеракціоністський); роль права у регулюванні соціальних відносин. Розуміти: взаємозв'язок права з іншими соціальними інститутами; значення соціальної справедливості у правовій системі. Вміти: аналізувати вплив права на суспільну поведінку; оцінювати ефективність правових норм.
2	-	2	-	2	Тема 26. Соціологія релігії.	Знати: основні напрями соціальної реабілітації дітей і осіб з фізичними та соціальними аномаліями. Розуміти: особливості програм соціальної підтримки дітей з особливими потребами в Україні і за кордоном. Вміти: укласти соціально-психологічну характеристику особистості з обмеженими можливостями.
-	-	-	-	2	Тема 27. Соціологія екології.	Знати: основні теорії соціоекології; проблеми взаємодії суспільства та природи.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						<p>Розуміти: соціальні причини та наслідки екологічних криз; роль екологічної свідомості у суспільстві.</p> <p>Вміти: аналізувати екологічні проблеми з соціологічної точки зору; пропонувати соціальні стратегії їх вирішення.</p>
-	-	-	-	2	Тема 28. Етносоціологія.	<p>Знати: основні поняття етносоціології (етнос, нація, етнічна ідентичність); вплив етнічних факторів на соціальну взаємодію.</p> <p>Розуміти: механізми етнічної інтеграції та конфліктів; роль етнічних цінностей у формуванні суспільних відносин.</p> <p>Вміти: аналізувати етносоціальні процеси; оцінювати вплив глобалізації на етнічну ідентичність.</p>
2	-	-	-	2	Тема 29. Соціологія конфлікту.	<p>Знати: сучасні підходи соціального захисту, соціальної допомоги, соціально-педагогічної діяльності, спрямовані на покращення становища дітей-сиріт.</p> <p>Розуміти: сучасні підходи соціального захисту, соціальної допомоги, соціально-педагогічної діяльності, спрямовані на покращення становища дітей-сиріт.</p> <p>Вміти: добирати форми і методи роботи для сімейного дитячого будинку.</p>
-	-	-	-	2	Тема 30. Соціологія міста і села.	<p>Знати: основні концепції урбанізації та сільського розвитку; соціальні відмінності між міськими та сільськими спільнотами.</p> <p>Розуміти: специфіку соціальних процесів у міському та сільському середовищі; вплив урбанізації на спосіб життя.</p> <p>Вміти: аналізувати соціальну структуру міських і сільських спільнот; вивчати соціальні проблеми, пов'язані з урбанізацією.</p>
2	-	2	-	2	Тема 31. Соціологія молоді та сім'ї.	<p>Знати: форми і методи соціально-педагогічної роботи з дітьми вулиці.</p> <p>Розуміти: сутність соціальної профілактики правопорушень неповнолітніх.</p> <p>Вміти: аналізувати форми вияву девіантної поведінки.</p>
-	-	-	-	2	Тема 32. Гендерна соціологія.	<p>Знати: основні концепції тендерних відносин у суспільстві; соціологічні теорії, що аналізують питання розподілу ресурсів, конкурентних взаємодій та співпраці між різними групами.</p> <p>Розуміти: роль тендерних відносин у формуванні соціальної структури; вплив економічних і політичних процесів на тендерні аспекти.</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						Вміти: <i>аналізувати взаємодію соціальних груп у контексті тендерної нерівності чи конкуренції; розробляти рекомендації для оптимізації розподілу ресурсів та покращення співпраці між групами.</i>
-	-	-	-	2	Тема 33. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти.	Знати: <i>діяльність спеціалізованих служб в умовах територіальної громади.</i> Розуміти: <i>сучасні підходи до розуміння територіальної громади.</i> Вміти: <i>організувати соціально-педагогічну роботу в клубах за місцем проживання.</i>
2	-	2	-	2	Тема 34. Батьки та інклюзія. Співробітництво - основа роботи з батьками.	Знати: <i>зміст, форми і методи соціально-педагогічної допомоги літнім людям.</i> Розуміти: <i>соціальне становище і психологічні особливості людей похилого віку.</i> Вміти: <i>добирати форми і методи соціально-педагогічної допомоги літнім людям.</i>
2	-	2	-	2	Тема 35. Гендерна соціологія.	Знати: <i>структуру і зміст індивідуальної профілактичної роботи з неповнолітніми правопорушниками.</i> Розуміти: <i>основні чинники зростання злочинності.</i> Вміти: <i>планувати і проводити індивідуальну профілактичну роботу з неповнолітніми правопорушниками.</i>
-	-	-	-	2	Тема 36. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.	Знати: <i>сутність технологій соціально-педагогічної діяльності.</i> Розуміти: <i>функції соціально-педагогічних технологій.</i> Вміти: <i>використовувати інноваційні форми і методи соціально-педагогічної діяльності.</i>
2	-	-	-	2	Тема 37. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів.	Знати: <i>Поняття курикулум, навчальний план, навчальна програма</i> Розуміти: <i>індивідуальний навчальний план, навчальна команда.</i> Вміти: <i>Визначати й обґрунтувати курикулум в інклюзії.</i>
-	-	-	-	2	Тема 38. Індивідуальний навчальний план та його складові.	Знати: <i>Поняття індивідуальний навчальний план; чотири моделі здобуття освіти.</i> Розуміти: <i>Основні компоненти індивідуального навчального плану.</i> Вміти: <i>Складати індивідуальний навчальний план.</i>
2	-	-	-	2	Тема 39. Поняття індивідуальний навчальний план; чотири моделі здобуття освіти.	Знати: <i>Основні компоненти індивідуального навчального плану.</i> Розуміти: <i>Складання індивідуального навчального плану.</i> Вміти: <i>Складати індивідуальний навчальний план.</i>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
2	-	-	-	2	Тема 40. Диференційоване викладання як засіб задоволення навчальних потреб.	Знати: <i>Диференціацію змісту, процесу, кінцевих результатів.</i> Розуміти: <i>Взаємозв'язок диференційованого викладання та оцінювання.</i> Вміти: <i>Скласти індивідуальний навчальний план.</i>
40	10	20	-	80	Всього	

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-institutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення «Про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для усіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до екзамену.
Підсумкова оцінка	Результати контролю оцінюються за 4-бальною та 12-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного виду контролю

	(змістового модуля) незадовільні оцінки, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням Педагогічної ради як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 4-бальною шкалою у відповідності до «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»»
Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів освіти враховує всі види навчальних занять згідно з робочою програмою дисципліни «Соціологія і соціальна інклюзія». Для поточного оцінювання знань та диференційованого заліку використовується 4-бальна шкала

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальної діяльності студента

Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

<p>Нормативна о-правова база</p>	<p>1. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006. Документ 995_g71, чинний. Поточна редакція від 06.07.2016. Електронний ресурс. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71_Text.</p> <p>2. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : Закон України із змінами, внесеними згідно із законом № 2249-viii від 19.12.2017. Електронний ресурс. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12_Text.</p> <p>3. Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї : Закон України із змінами, внесеними згідно із Законом № 1490-VIII (1490-19) від 07.09.2016, ВВР, 2016, № 41, ст.635. Електронний ресурс. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-17_Text.</p> <p>4. Про спеціальну освіту : Закон України (проект). Міністерство освіти і науки України. Електронний ресурс. URL: https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya.</p>
<p>Основна література</p>	<p>1. Волович В. І. Соціологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 808 с</p> <p>2. Спеціальні та галузеві соціології : навч. посіб. / Л. Д. Климаська та ін. / за заг. ред. В. М. Пічі. Львів : «Новий Світ-2000», 2022. 422 с.</p> <p>3. Климаська Л. Д., Савка В. Є. Соціологія соціальних проблем : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 208 с.</p> <p>4. Курчаба Т. Соціологія : навч.-метод. посіб. / Тетяна Курчаба. Львів: ПП Сорока Т. Б., 2015. 183 с.</p> <p>5. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір. Київ: Ін-т соціології НАН України, 2017. 198 с.</p> <p>6. Піча В. М. Соціологія : підручник, Вид. 2-ге, стереотип. Львів : Магнолія плюс ; Новий світ 2000, 2006. 277 с.</p> <p>7. Піча В. М. Соціологія : підручник Вид. 4-те, випр. Львів : Новий Світ, 2000, 2008. 291 с.</p> <p>8. Примуш М. В. Загальна соціологія : навч. посіб. М. В. Примуш. Київ : Професіонал, 2004. 590 с.</p> <p>9. Сірий Є. В. Соціологія: загальна теорія та методологія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії : навч. посіб. Вид. 3-тє, випр. і доп. Київ : Атіка, 2009. 491 с.</p> <p>10. Танчин І. З. Соціологія : навч. Посіб. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Знання, 2008. 351с.</p> <p>11. Арбешица В.П. Етносоціологія. Харків 2007. 313с.</p> <p>12. Юрій М. Ф. Соціологія : підручник М. Ф. Юрій. Київ : Кондор, 2009. 287 с.</p> <p>13. Висоцька А.М. Педагогічні умови формування соціальної поведінки учнів з порушеннями психофізичного розвитку Зб.наук.праць Кам'янець-Подільського держ. університету: Серія соціально-педагогічна. Вип. 7 / За ред. О.В.Гаврилова, В.І.Співака. Кам'янець-Подільський: ПП Мошинський В.С., 2007.</p> <p>14. Висоцька А.М. Соціалізація у контексті проблеми виховання особистості школяра з порушеннями психофізичного розвитку Зб.наук.праць Кам'янець-Подільського держ. університету: Серія соціально-педагогічна. Вип.10/ За ред. О.В.Гаврилова, В.І.Співака. Кам'янець-Подільський: "Аксиома", 2008.</p> <p>15. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посіб./[Тоні Бут]; пер. з англ. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015.190 с.</p> <p>16. Інклюзивна школа: Особливості організації та управління: навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А.А., Софій Н.З., Найда Ю.М., Таранченко О.М. та ін. За заг.ред.Даниленко Л.І, Київ, 2010.</p> <p>17. Колупаєва А.А., Данілавічюте Е.А., Литовченко С.В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 192 с.</p> <p>18. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: навчально-</p>

	<p>методичний посібник. Київ, 2010. 96 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).</p> <p>19. Основи інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник / Колупаєва А.А., Таранченко О.М. та ін. / За заг.ред. Колупаєвої А.А. Київ: 2011. 260 с.</p>
Додаткова література	<p>1. Барвінський А. О. Соціологія. Курс лекцій. Київ : ЦНЛ, 2005. 327 с.</p> <p>2. Городяненко В. Г. Соціологія: підручник. Київ : Академія, 3-тє вид., перероб., допов. Київ: Академія, 2008. 542 с.</p> <p>3. Сірий Є.В. Соціологія. Київ: 2004. 245 с.</p> <p>4. Алан І. Джонсон. Тлумачний словник з соціології. Пер. з англ. за наук. ред. В. Усагва і А. Хоронжого. Львів :2003.</p> <p>5. Старовойта І.С Соціологія: Курс лекцій. Тернопіль: 2004.127 с.</p> <p>6. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. Київ: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 274 с. (Серія «Інклюзивна освіта»). (Лист МОН України № І/П-3626 від 30.04.10 р.).</p> <p>7. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник у 9 книгах / За заг.ред. Колупаєвої А.А. Київ: 2010. (Серія «Інклюзивна освіта»).</p> <p>8. Романчук О. Неповносправна дитина в сім'ї та в суспільстві. Львів, 2008. 334 с.</p>
Репозитарій НРЗВО «КПДІ»	<p>1. Конспекти лекцій, опорні конспекти лекцій - http://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1037</p> <p>2. Присакар В.В. Особливості підготовки соціальних працівників до професійної діяльності в умовах поліетнічного регіону. // Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції. м. Кам'янець-Подільський, Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж. 2019. 468 с. С. 259-261.</p> <p>3. Присакар В.В. Особливості міжкультурної комунікації у практиці соціальної роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища // Вектор Поділля : наук. журн. / [Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж; редкол.: М.М. Тріпак (гол.ред.), І.Л. Гуменюк (заст. гол. ред.), А. Zielińska та ін.]. Кам'янець-Подільський : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету "Економічна думка", 2019. Вип. 2. С.271-282.</p> <p>4. Віщукаєва К. М. Підготовка майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.05. Одеса, 2012. 268 с.</p> <p>Мурашкевич О. А. Діяльність центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з профілактики вживання психоактивних речовин підлітками : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.05. Слов'янськ, 2012. 379 с</p>
Інтернет-ресурси	<p>https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/SOC101/2015_T1/about</p> <p>https://uk.wikipedia.org/wiki/pidruchniki.com/14170120/sotsiologiya/sotsiologiya_sistemniy_poglyad_suspilstvo</p> <p>http://textbooks.net.ua/content/category/40/91/46/</p> <p>https://studfiles.net/preview/4000482/</p> <p>Концепція інклюзивної освіти (за ред. Засенка В.В.) // [Електронний ресурс]. 2010. Режим доступу: http://www.mon.gov.ua.</p>